

Kalevi Mäenpää Millennium Bridgellä,
jonka kautta pääsee Tate Moderniin,
nykyaiteen museoon, ja Globe-teatteriin.
Taustalla hämmöttää St. Paulin katedraali.

Luokkahuone siirtyi Lontooseen

Pyhäjoen lukion opintomatka 23.–30.5.2007

Tänä keväänä kuusi Pyhäjoen lukiossa opiskelevaa nuorta matkusti englantilaiseen metropoliin. Luokkahuone siirtyi Lontooseen: opiskeltiin, kysyttiin ja saatiin vastauksia, tehtiin taidetta ja kirjoitettiin lehtijuttuja. Ja tietysti nautittiin suurkaupungin ilmapiiristä.

Tähän julkaisuun on koottu opiskelijoiden artikkeleita ja kuvataidetoita. Julkaisun on toimittanut Tinja Halunen ja taivannut Lari Rantakokko.

SUOMEN LONTOON INSTITUUTTI

Aktiivisen muusikon uransa ohella Seppo Kimanen – Suomen Lontoon instituutin johtaja – tunnetaan muun muassa Helsingin Juhlaviikkojen ja useiden kulttuurialan tapahtumien toiminnanjohtajana ja vetäjänä. Tapahtumista kuuluisin lienee Kuhmon Kamarimusiikkifestivaalit, jonka taiteellisena johtajana festivaalin perustaja Kimanen toimi lähes 35 vuotta (1970–2005). Suomen Lontoon instituutin ohella Kimanen kalenteria täyttää tunnettu kamarimusiikkikokoonpano, Jean Sibelius -kvartetti, jossa hän soittaa selloa.

Suomen Lontoon instituutin johtaja Seppo Kimanen Mies taiteen takana

TINJA HALUNEN

LONTOO. Seppo Kimanen on mies taiteen eturintamassa; hänen ansiolistaansa lukeutuvat muun muassa tämänhetkinen pesti Suomen Lontoon instituutin johtajana ja Helsingin juhlaviikkojen toiminnanjohtajuus (1977–1980). Tunnetuin hän lienee Kuhmon kamarimusiikkifestivaalien perustamisesta 1970. Hän siirtyi toiminnanjohtajasta tapahtuman taiteelliseksi johtajaksi 1980 ja viihtyi tällä paikalla vuoteen 2005 asti.

Kimanen opiskeli sellonsoittoa muun muassa Sibelius-Akatemiassa, Prahassa ja Pariisin konservatoriossa. Hän soittaa selloa Jean Sibelius -kvartettissa, vaikkakin se on muiden töiden takia jäänyt vähemmälle. ”Kaiken pohjalla täytyy olla intohimoa jalostaa lahjakkuuttaan. Toiseksi tarvitaan työtä, periksi antamattomuutta ja kykyä valita oikeat opettajat kussakin kehitysvaiheessa”, Kimanen erittelee musiikillisen menestymisen saloja. Hänen harrastuksensaakin nivoutuvat musiikkiin: tennis ja golf pitävät huolta muusikon kunnosta. Vuonna 1999 hänelle myönnettiin professorin arvo työstä Kuhmon festivaalien perustajana ja johtajana.

”Musiikki on perustarve kuten ilma, jota hengitämme tai vesi, jota juomme. Laatuksymykset ovat ilman ja veden suhteen hyvin tiedostettuja”, Kimanen selittää. Hän on käyttänyt elämänsä taiteen laadun parantamiseen. Kuhmon festivaaleista kyhättiin vuosi vuodelta laadukkaampi tapahtuma. ”Aidosti sydämestä syntynyt ilmaisu on aina koskettava. Mutta jotta haluaisi uudelleen palata samoihin sävellyksiin, täytyy niissä olla oivallinen muoto sekä teknisesti hyvä rakenne ja tyy-

litaju.”

Omaksi tiekseen musisoida Kimanen on valinnut kamarimusiikin: ”Pienryhmässä soittaminen on nykyäikää. Siinä voi olla oma itsensä ja tuoda muiden kanssa tasavertaisena oman osaamisensa kasvattamaan yhteistä tehtävää. Kamarimusiikissa ei voi bluffata.”

Muiden ihmisten musiikkiharrastukseen hän ei kuitenkaan halua puuttua: ”Tärkeintä on saada sopiva määrä älyllistä ja tunneperäistä haastetta kuuntelutilanteessa.”

Kuhmosta Lontoon vilinään

”Halusin vähentää pitkäaikaista ja liian suureksi painunutta stressiä. Lontoon instituutin johtajan paikka tuli vapaaksi sopivasti ja huomasiin voivani käyttää tässä tehtävässä samoja kontakteja ja ammattitaitoa kuin festivaalityössä”, Kimanen selittää päätöstään hakea instituutin johtajan paikkaa.

Instituutissa hän on viihtynyt. ”Jokainen päivä on erilainen ja arvaamaton”, Kimanen kertoo. ”Tehtävän monipuolisuus virkistää, mutta yhteen asiaan ei ehdi perehtyä kovinkaan syvällisesti. Aamulla teen kokouksen pöytäkirjoja tai vastaan sähköposteihin. Keskipäivällä saatan neuvotella vaikka tanssiesityksen rahoituksesta, iltapäivällä käyn tervehdimässä Lontoon pormestaria. Illalla istunkin sitten vaikkapa runoillissa.” Kaikki johtajan tehtävät tähtäävät kuitenkin samaan päämäärään: suomalaisen ja brittiläisen kulttuurivaihdon laajentamiseen.

Lontoossa instituutti käynnistää ja tukee tapahtumia yhteistyössä paikallisten kanssa. Yhteys henkilöille kerrotaan heitä mahdollisesti kiinnos-

tavista projekteista tai taiteilijoista. ”Taide on ajatuksia ja tunnetta, joille on löydetty muoto välittää se muille. Hyvä taide koskettaa pitkäkestoisesti, se jättää pysyvän jäljen sieluun”, Kimanen määrittelee taidetta.

Kulttuuri-instituutti myös parantaa kulttuurituntemusta puolin ja toisin. Nykyajan häilyvässä mediayhteiskunnassa kulttuuritiedon lisääminen arvokkuutta ei voi vähätellä. Nuoret katsovat entistä enemmän televisiota, mutta eivät saa kunnollista taidekasvatusta.

”Kulttuurin tuho on lähellä, jos ihmismielen vahvistaminen jätetään yksinomaan markkinavoimille”, Kimanen kirjoittaa Rondo-lehden kolumnissaan Ihmismieli kaipaa markkinavoimia parempaa (6/2005). Hänen mielestään meidän tulisi entistä enemmän vahvistaa kulttuurin osaamista, sillä kulttuuri on osa identiteettiämme.

Kulttuurin monitoimimiehen edessä siintää seuraavana lehdistövirka miehen paikka Tokiossa. Tokio ei ole Kimaselle uusi paikka; hän on konsertoinut idän suurkaupungissa usein. Perheestä on tullut vuosien mittaan yhä tärkeämpi osa elämää. ”Lähin suku on viitekehysemme”, hän toteaa. Monet konserttimatkat onkin tehty yhdessä viliistivaimon, Yoshiko Arain kanssa.

Perheen lisäksi on tärkeää muistaa rauhoittua: ”Elämässä on tärkeää silloin tällöin katsoa tähtitaivasta ja kuvitella, millaisia ajatuksia kumpuaa mieleen, jos tarkkailee maapalloa, ihmiskuntaa ja omaa itseä kaukaa sieltä käsin.”

Suomen Lontoon instituutin taidevastaava Tea Stolt

Kulttuuria yli rajojen

MARJO SEPPÄ

LONTOO. ”Olisi hyödyllistä, että suomalaiset tajuaisivat, että meilläkin on annettavaa. Olemme pieni kansa, mutta huipputasoa tieteen ja taiteen alalla. Meidän tulee puhaltua yhteen hiileen”, kiteyttää Suomen Lontoon instituutin taidevastaava Tea Stolt.

Maailmalla toimii 17 eri kulttuuri-instituuttia, jotka auttavat Suomen tieteen ja taiteen yhteistyötä. Taidevastaavan työnkuvaan kuuluu taideohjelman suunnittelua, hankkeiden käynnistämistä, toteuttamista, seuranta ja niiden arviointia.

”Eniten minua on kiinnostanut nähdä, kuinka tehokkaasti ja uusiutuvasti monet paikalliset ammattilaiset ja organisaatiot toimivat. Taidehallinnon ja tuottamisen ammattikuvilla on Iso-Britanniassa Suomeen verrattuna pidempi historia ja resurssit ovat suuremmat.”

”Myös vastuu on suuri, silloin kun kyseessä on isot rahat. Brittikollegoilta uuden oppiminen on erittäin antoisaa”, lisää Stolt.

Tea Stolt on koulutukseltaan medianomi. Hän opiskeli Helsingin ammattikorkeakoulussa Stadiassa viestintää, suuntautumisvaihtoehdona kulttuurituottaminen. Stolt on opiskellut myös kuvataiteita, designia ja arkkitehtuuria. Hän muutti 10 vuotta sitten Lontooseen. Lisäksi hän opiskeli taideteollisessa korkeakoulussa elokuvatuotannon ja -historian sivuaineopintoja sekä kansainvälisen tuottamisen erikoistumisopintoja.

”Pääsin kulttuuri-instituuttiin töihin huomattuaani ilmoituksen Helsingin Sanomissa. Lähetin instituutille työhakemuksen. Tämän jälkeen suoritin hakuprosessiin kuuluvat tehtävät sekä kävin instituutin hallituksen järjestämässä haastattelutilanteessa.”

Kontakteja muihin instituutteihin

Työpaikka instituutissa kestää kolme vuotta. Paikkaa voi hakea uudestaan. Jokaisen on pidettävä yllä muiden maiden instituutteihin suhteita, joita edeltäjät ovat luoneet. Uusia kontakteja luodaan erilaisissa konferens-

seissa, seminaareissa, näyttelyissä sekä koulutus- ja verkottumistilanteissa.

”Tilannetaju ja ihmistuntemus ovat hyödyllisiä taitoja, joita oppii työn mukana. On tärkeää olla eristäytymättä muista. Monet lontolaiset ovat hyvin ’multikultturelleja’. Ennakkoluulottomuus on tärkeää sosiaalisissa suhteissa”, Stolt pohtii.

Suomalainen taide Lontoossa

Lontoossa vastaanotetaan positiivisesti suomalainen taide ja kulttuuri. Suomella on hyvä imago, jota kannattaa hyödyntää. Suomalaiset taiteilijat ja suunnittelijat tuottavat korkeatasoisia teoksia. Suurin haaste on oikeanlaisen tuotteistamisen ja brändäyksen osaaminen.

Stoltia kiinnostaa audiovisuaalinen ja digitaalinen media monipuolisuutensa ja muuntautumiskykynsä vuoksi. Audiovisuaalisen ja digitaalisen median yhdistäminen muun muassa live-performansseihin tuottaa mielenkiintoista uutta mediakulttuuria.

Suomen Lontoon instituutin taidevastaava Tea Stoltilla on laaja-alainen kokemus tuotannosta taiteen kentällä. AV-tuotantojen, uuden media-kulttuurin sekä viestinnän tutkimus- ja kehittämistoiminnan parista taidehallintoon siirtyneen Stoltin erityisiä kiinnostuksen kohteita ovat muun muassa arkkitehtuuri, nykytanssi ja muotoilu.

Arkkitehtuuri ja kaupunkisuunnittelu ovat myös lähellä Stoltin sydäntä.

Stolt harrastaa taidetta ja kulttuuria päivittäin. Kyseessä ovat esimerkiksi taidelehtien lukeminen, näyttelyissä käynti, kaupunkiarkkitehtuurin ja -historian tarkastelu, tutustuminen taide- ja kulttuuriorganisaatioihin, teatterit, tanssiesitykset tai oopperassa käynti sekä musiikkitapahtumista nauttiminen.

”Nuorille suosittelisin oman maun

mukaisesti kulttuurista nauttimista ja siihen syventymistä, oli sitten kyseessä performanssitaide tai elektronisen musiikin klubit. Antautumalla mieluisaan taide-elämukseen voi siitä saada entistä enemmän irti. Myös perinteiseen taiteeseen on hyvä tutustua, sillä se antaa nykypäivän kulttuurille historiallisen kontekstin. Taidetta ei kuitenkaan tarvitse ottaa vakavasti, vaan tarkoituksena on nauttia siitä”, rohkaisee Stolt.

Pyhäjoen lukio Lontoossa

Oppiaineet:
Kuvataide
Äidinkieli ja kirjallisuus

Opiskelijat:
Tinja Halunen
Hanna Hyödymmaa
Riitta Luoto
Kalevi Mäenpää
Doris Schörgendorfer
Marjo Seppä

Ohjaajat:
Teresa Tuuttila
Sari Rintamäki

Lisätietoa opintomatkaista ja Pyhäjoen lukioista löytyy netistä osoitteesta lukio.pyhajoki.fi

Kuvataidematkalla Lontoossa

Teresa Tuuttilan (vas.) mielestä kuvataide on väline maailman ymmärtämiseen. Hän uskoo kokemuksen kautta oppimiseen. Kuvataiteen tehtävien tarkoituksena on antaa oppijoille lisää työkaluja ympäristön – niin kuvien kuin ihmistenkin – tarkkailuun. Kuvassa valmistaudutaan työskentelemään Lontoon Millennium Bridgellä; takana hämmöttää Globe, kuningatar Elisabethin ajan teatteri. Ohjeita kuuntelee Doris Schörgendorfer.

RIITTA LUOTO

LONTOO. Lontoon leirikoulussa opiskeltiin äidinkielen ja kirjallisuuden lisäksi kuvataidetta **Teresa Tuuttilan** johdolla. Reissuun sisältyi museovierailujen lisäksi taiteen omakätistä tuottamista.

Tavoitteena matkalla oli oppia kuvaamaan tunteita itselle sopivalla tavalla. Taidehistoria tuli tutuksi oppilaiden valitsemien tyyli-suuntien avulla. Jokainen esitteli oman tyyli-suuntansa myös muille oppilaille.

Matkan aikana tehtiin perinteisiä teknisiä harjoituksia. Niiden tavoitteena oli opettaa kuvaamaan asioita omalla maailmaa avartavalla tavalla.

Kurssin asioihin kuului myös taidehistoriaan tutustuminen museoissa ja gallerioissa. Lopuksi tehdään pääteos, jossa näkyy oppilaan valitsema tyyli-suunta ja matka-aihe. Teoksessa näkyy kaikki kurssin aikana opittu. Teoksia valmistellaan parhaillaan; ne esitellään työnäytepäivänä 21.5. ja ovat nähtävillä Pyhäjoen lukion vitriinissä.

Tuuttilan mukaan kuvataide on yksi väline tutkia ympäröivää maailmaa. Kurssin aikana oppilaat opettelivat tutkimaan maailmaa kuvallisin keinoin. Aiemmin tämä on tapahtunut kirjoittamalla ja lukemalla. ”Kuvallisin keinoin tutkiminen syventää koettuja asioita ja antaa mukaan tunteita”, hän toteaa.

Kurssin teemana matka

Kurssin teemana oli matka. Teema rakentui pitkälti Lontoon leirikoulumatkan ympärille. Teemana matka ei ole sidottu mihinkään tiettyyn kuvalliseen ilmaisuun, vaan aiheesta pystyi jokainen ammentamaan oman matkansa. Matka sai olla fyysinen tai henkinen; valinta oli vapaa. Tuuttila päätyi juuri tähän teemaan, koska se toimii hänen mielestään parhaiten

oppilaiden kannalta. Se antoi liikkumavaraa.

Jokainen oppilas on kurssin alussa valinnut oman tyyli-suuntansa, jota tutkii. Ennen matkalle lähtöä jokainen tutustui tyyli-suuntansa taiteeseen ja historiaan. Lontoon museoista ja gallerioista etsittiin tyyli-suuntaa edustava työ. Tutkittiin myös, mitä tyyli-suuntaa ennen on tapahtunut. Opiskelijat vierailivat esimerkiksi

Tate Britainissa ja Tate Modernissa.

Kurssilla erityisen tärkeää on, että oppilas oppisi hiljentymään aiheensa ääreen. Piirtäessä sielun täytyy olla eri lailla mukana kuin vaikka matematiikan laskuissa. Opitaan katsomaan ja näkemään asioita ja perustelemaan omia mielipiteitä. Kurssilla tullaan kriittisiksi kuvan katsojiksi. ”Kuvataide palvelee myös muita oppiaineita, koska se on aine, jonka voi valjastaa oppimisen avuksi”, Tuuttila miettii.

Hannan tyyli-suuntana gotiikka

Hanna Hyödynmaan tyyli-suunta kuvataiteen kurssia varten oli gotiikka. Hän on pienenä nähnyt elokuvan Notre Damen kellonsoittaja, jossa näkyy goottilaisia rakennuksia. Kiinnostus tähän arkkitehtuurin juontaa juurensa kenties sieltä saakka.

”Gotiikan aikana arkkitehtuuriset muutokset vaikuttivat ulkoiseen ra-

kenteeseen. Rakennukset kevenivät, kun ne nousivat ja suippokaariholvaus tuli muotiin”, Hanna tietää.

Ennen Lontoon matkaa Hanna ei ollut nähnyt gootittyyliisiä rakennuksia muuta kuin kuvissa. Jälkiviisaana hän on osannut yhdistää tyylin piirteitä esimerkiksi Raahen kirkkoon. Rakennusten mahtipontisuus yllätti hänet. ”Luonnossa näkeminen on niin eri asia kuin paperilla.”

Kurjat-musikaalissa Hanna seurasi Thenardierin perhettä ja erityisesti Eponinea. Hän yllättyi, miten tyttö oli niin suuressa osassa, toisin kuin kirjassa. Eponine oli kurja ja surullinen eikä ilkeä, niin kuin Hanna aiemmin ajatteli.

Hannan tunneteos Kurjista kuvaa onnellisuutta. Se ei tosin liity Eponineen, vaan Mariukseen ja Cosetteen. Työssä ei ole onnellisuus suoraan nähtävissä, vaan pitää tulkita ja tietää näytelmästä.

Lopputyöksi Hanna muokkaa kuvan Lontoosta. Kuvassa näkyy myös Hanna itse, mikä kuuluu matkateemaan. Gotiikka tulee näkyville, kun rakennukset saavat uuden ulkomuodon. ”Muutan kaiken mahdollisen goottilaiseksi.”

Tinja tutki impressionismia

Tinja Halusen tyyli-suuntana oli impressionismi. Hän kertoo aina tykänneensä siitä. Myös Tinjan kiinnostus tulee ilmeisesti lapsuudesta. Hän on pienenä nähnyt **Claude Monetin** maalauksia. Niistä on jäänyt jälki alitajuntaan: ”Siinä on sitä tunnelmaa.” Lontoon matkan myötä hän sai syventyä tyyli-suuntaan kunnolla.

”Ei ollut mitään nimettyä ryhmää, ei mitään oppia, vaan erityyppisiä töitä. Claude Monetin ajatus on pysynyt; maalataan luonnossa sitä, mitä nähdään. Ei välttämättä esittäviä töitä. Kuvataan suoraan aistihavaintoja”, pohtii Tinja impressionismia.

Musikaalissa Tinja seurasi kaleeriorja Jean Valjeania. Hän kuvaa tunnetekossään monia tunteita kuten kateutta, nöyryyttä, kylmyyttä ja vallankumoussatetta. Hän kuvasi tunteita värien ja muotojen avulla ja käytti tekniikkana öljypastelleja ja gouacheja.

Koko leirikoulun ajan oli kaunis ilma; opiskelijat tekivät kuvataiteen töitä ulkona puistoissa ja silloilla.

Kuvataidetta Lontoosta

Kurjat-musikaalin jälkeen opiskelijat tekivät nopeita teoksia, joissa he pyrkivät kuvaamaan näytelmästä saatua tunnetta. He kuvasivat abstraktisti tai esittäväällä tekniikalla näytelmää; millaisia värejä, tunteita, muotoja se herätti.

Tinja Halunen

Päällimmäiseksi ajatuksiksi musikaalista minulle jäi Vallankumous, punainen lippu. Opiskelijoiden kapina, josta ei vallankumoukseksi asti riittänyt, yhdisti ihmisiä. Samalla kapina myös erotti ihmisiä. Minun kuvani kertoo ehkä eniten siitä erottamisesta. Köyhä nainen, Eponine ja Jean Valjean on kuvattuna paperille tummina hahmoina. He kuvastavat erilaisia tunteita, ajatuksia. Ja kuitenkin kaikki kokivat kapinan jollain tavalla. Valjeanista henki kauas sellainen rauhallisuus. Hän oli myös musikaalin - ja koko tarinan - mahdihahmo. Mariuksen pelastaminen kapinasta kuitenkin erotti hänet Cosetesta. Eponine taas nousi musikaalissa vahvaksi henkilöksi. Kateellinen, yksinäinen – Kurja. Viimeisen hahmon jätin itselleni tuntemattomaksi. Hän on vain joku, johon kapina vaikutti. Hän on jonkun äiti, toisen sisar tai kolmannen vaimo. Hän joutui jäämään yksin vallankumouksen jälkipyykissä.

Nämä kaikki henkilöt kertovat jollain tavalla, kuinka turha kapina oli. Kuinka se ei tuottanut – ainakaan lyhyellä aikavälillä – mitään hyvää. Mutta pitkällä aikavälillä lipun puna jää elämään. Se kestää ja hehkuu voimakkaana. Lipussa on elämä ja uusi aika, toivo siitä, että asiat voivat myös muuttua.

Marjo Seppä

Kuvassa Valjean kantaa Mariusta viemäriin. Hän yrittää pelastaa ”tyttärensä” Coseten rakastettua. Kohtaus on hyvin koskettava, sillä Valjean hyväksyy Mariuksen Cosetelle. Marius ei olisi selvinnyt hengissä ilman Valjeania.

Hanna Hyödynmaa

Työ kuvaa kohtausta, jossa Marius lähtee Cosetten luota. Hetki on pysähtynyt ja koskettava. Tumma värimaailma huolimatta Cosetten mieliala on onnellinen.

Kalevi Mäenpää: Globe-teatteri

Kalevi Mäenpää

Työni pako kuvaa musikaalin tilannetta, jossa Marius ja Valjean pakenevat viemäriluukun kautta kapinallisten hävittyä taistelun. Juntin silmissä työssäni on vain kaksi viivaa ja suttua, mutta syvällisen merkityksen ymmärtää, kun näkee muodoissa ja väreissä piilevän pakokauhun tunteen.

Doris Schörgendorfer

Minun tauluni kuvaa Pariisin vallankumousta. Taistelijat kuolevat liekeissä ja nainen ja hänen lapsensa tarkkailevat kauheaa tapahtumaa.

Laulu Turning, jonka Pariisin naiset laulavat vallankumouksen jälkeen, innoitti minua maalamaan tämän kuvan. Naiset valittavat miestensä menetystä ja verenvuodatuksen päättömyyttä. I was furious about the aristocracy, who let the people dwell in their misery. But I was also angry at the revolutionists, which was a feeling that literally tore me apart. Is it fair to blame them for fighting for a better life? But on the other hand: They knew it was a battle they could not win, and still they left their women and children behind, now suffering even more than before.

Riitta Luoto

Minun teoksessani kuvaavana adjektiivina on kauneus. Teoksen edistyessä adjektiiveja tuli lisää, kuten rakkaus. Vaaleanpunainen väri kuvaa Co-setten kauneutta ja hänen ja Mariuksen rakkautta. Teoksen muodot ovat pehmeitä, ne kuvaavat rauhallisuutta. En halunnut työhön mitään jyrkkää ja tavoittelin tasapainoisuutta.

Doris Schörgendorfer: Globe-teatteri

Kerran tuomittu, aina tuomittu?

Tinja Halusen essee Victor Hugon Kurjista. Opiskelijat kävivät katsomassa Les Misérables -musikaalin Lontoossa.

TINJA HALUNEN

”At the end of the day you’re another day older / And that’s all you can say for the life of the poor”, surkutellaan maailmankuulun Les Misérables -musikaalin joukkokohotauksessa. Toteamus kuvaa hyvin Victor Hugon suurteoksen, Kurjien, maailmaa. Työläisen asema oli surkea. Ranskan suuri vallankumous ja sen liberaalit aatteet hävisivät Napoleonin saappaiden alle. Toive tasavallasta katosi Napoleonin keisariuteen ja myöhemmin monarkiaan. Luokkayhteiskunta rehoitti valloillaan, ja tavallisten ihmisten elämä oli surkeaa puurtamista huonoissa olosuhteissa pienellä palkalla.

Yksi näistä Kurjista oli Jean Valjean. Kaleerijona, joka eli pitkän, vaivalloisen, mutta paikoin kauniin ja onnellisen elämän. Matkalla kuolemaan Valjean tapaa useita ihmisiä. Kenties merkittävien hänen kohtaamansa ihminen on Dignen piispa, ylhäisyys Myriel. Valjean on juuri vapautettu kaleereilta keltainen passi kaulassaan, pahuuden leima otsassaan. Viimeisenä yrityksenään saada hieman ruokaa ja yösiä Valjean astuu piispan lukitsemattomaan taloon. Bille Augustin elokuvaversio Kurjista onnistuu kuvaamaan hyvin sitä synkeyttä ja epätoivoa, jotka mukanaan Valjean astuu sisään. Hän kertoo henkilöllisyytensä nopeasti, lähes kylmästi. Hänen äänensä on karhea; hän ei ole juonut aikoihin. ”Rouva Magloire”, sanoi piispa. ”Te katatte yhdelle hengelle lisää.” Valjean ei ymmärrä, mitä tapahtuu. Häntä ei tuomitakaan 19 vuoden perusteella. Hänelle annetaan uusi mahdollisuus. Yöllä hän hetken mielijohteesta varastaa piispan pöytähopeat, mutta jää kiinni. Sen sijaan, että piispa passittaisi miesparan takaisin kaleereille – uudesta rikkeestä, kun seurasi elinkautinen – hän antaa Valjeanille myös hopeiset kynttilänjalat. ”Jean Valjean, veljeni, te ette kuulu enää pahan valtakuntaan, vaan hyvään. Minä ostan teidän sielunne: minä vapautan sen pimeiden ajatusten ja kadotuksen hengen kahleista ja annan sen Jumalalle”, piispa sanoo. Valjean kohtaa armon. Tämän armon kokeminen muuttaa hänen koko loppuelämänsä.

Jean Valjean nousee aikanaan pienen kaupungin, Montreuil-sur-Mer’in pormestariksi. Hän saa paikallisen rikkamatehtaan menestymään keksintönsä avulla. Valjean muuttuu Herra Madeleineksi. Parantunut asema ja hänen hyvät tekonsa saavat lähes koko kaupungin hänen puolelleen. Häntä arvostetaan, pidetään suorastaan pyhimyksenä, sillä hän auttaa aina heikompiään. Kaksi kurjaa, Fantine ja Champmathieu, muuttavat Valjeanin elämän uudestaan. Fantine näyttää hänelle menestyksen toiset kasvot. Hänen tehtänsä erotettu naisparka ajautuu myymään itseään kadulle. Fantinissa Valjean kohtaa ensi kertaa aitoa – vaikkakin ehkä naiivia – rakkautta. Fantine rakastaa

Eugene Delacroixin Vapaus johtaa kansaa (1830) on Ranskan suurta vallankumousta kuvaava romantiikan ajan maalaus. Vuosina 1789–1848 eriarvoisuuden repimä Ranska kulki vallankumouksesta toiseen. Köyhät työläiset ja rikkaat opiskelijanuorukaiset nousevat barrikadeille myös Victor Hugon suurromaanissa Kurjat.

”At the end of the day you’re another day older
And that’s all you can say for the life of the poor.”

tyrtään. Tämän vuoksi hän on valmis tekemään mitä tahansa.

Champmathieun takia Valjean paljastaa oman henkilöllisyytensä oikeudelle. Paljastus saa koko kaupungin unohtamaan kaiken hyvän, jota Valjean on tehnyt. ”Tämä mies oli niin liian hyvä, liian täydellinen, liian lempeä. Hän kieltäytyi kunnianrististä, hän jakeli rahoja kaikille paitaressuille, joita tapasi. Jo minä sitä aina aavistelin, että siinä takana on varmasti joku roskainen juttu!” kaupungilla raadellaan. Ihmiselle on vähän arka paikka, jos joku toinen on itseään parempi. Valjean on. Niin kuin nyt muka nöyryys, hyvyys ja armollisuus olisivat rikollisuuden tai pahuuden ilmentymiä. Mutta harva henkilö jää puolustamaan niitä, jotka yhteiskunta on tuominut. Harva, vaikka tuomitun varastama raha oli paljon pienempi paha kuin hänen avustuksensa köyhälle välle sen jälkeen. Kuten Alain Boubilil ja Claude-Michel Schönbergin Les Misérables -musikaalin Javert laulaa: ”Men like you can never change.” Kerran tuomittu, aina tuomittu.

Valjeanin vastakaiku on Javert, lain

vanhan vangin kamalat taidot. Hän penki jompaakumpaa, miten asiahaarat kulloinkin vaativat.” Valjean pyrki aina toimimaan oikein, mutta hänen käsityksensä oikeasta oli erilainen kuin Javertin. Hän halusi toimia oikein muita kohtaan.

Fantine kuoliin vuoteella Valjean lupasi huolehtia naisen tyttärestä. Lopulta hän löytääkin Coseten, joka elää orjana Thenardierin perheessä. Tyttö ja mies muuttavat pieneen hökkeliin Pariisin ulkopuolelle, siten he piiloutuvat nunnaluostariin ja viimein äärimmäistä varovaisuutta noudattaen he elävät kolmessa eri talossa Pariisissa. He rakastavat toisiaan kuin isä ja tytär. Heidän elämänsä ei kuulu muita, kunnes Marius – nuori asianajaja – astuu kuvaan. Hän ja Cosette rakastuvat. Valjeanille Coseten rakastuminen, hänen aikuistumisensa on shokki. Hän on tottunut elämään tytön kanssa, tytön ainoana rakastettuna – hänen mieltietyään. Ja yhtäkkiä jokin muu onkin Cosetelle tärkeää. Valjean on rakkaudessaan lähes kateellinen: hän uskoo, että Coseten ja Mariuksen rakkaus vaivuttaa hänet, Coseten kasvattajan, täysin unholaan.

Pikku-Gavroche kulkee vallankumouksen edellä kuin pyssypoika Eugène Delacroixin maalauksessa Vapaus johtaa kansaa (1830). Myös Marius lähtee tovereidensa, intohimoisten opiskelijoiden, mukaan. Barrikadit

vanhan vangin kamalat taidot. Hän penki jompaakumpaa, miten asiahaarat kulloinkin vaativat.” Valjean pyrki aina toimimaan oikein, mutta hänen käsityksensä oikeasta oli erilainen kuin Javertin. Hän halusi toimia oikein muita kohtaan.

Fantine kuoliin vuoteella Valjean lupasi huolehtia naisen tyttärestä. Lopulta hän löytääkin Coseten, joka elää orjana Thenardierin perheessä. Tyttö ja mies muuttavat pieneen hökkeliin Pariisin ulkopuolelle, siten he piiloutuvat nunnaluostariin ja viimein äärimmäistä varovaisuutta noudattaen he elävät kolmessa eri talossa Pariisissa. He rakastavat toisiaan kuin isä ja tytär. Heidän elämänsä ei kuulu muita, kunnes Marius – nuori asianajaja – astuu kuvaan. Hän ja Cosette rakastuvat. Valjeanille Coseten rakastuminen, hänen aikuistumisensa on shokki. Hän on tottunut elämään tytön kanssa, tytön ainoana rakastettuna – hänen mieltietyään. Ja yhtäkkiä jokin muu onkin Cosetelle tärkeää. Valjean on rakkaudessaan lähes kateellinen: hän uskoo, että Coseten ja Mariuksen rakkaus vaivuttaa hänet, Coseten kasvattajan, täysin unholaan.

Pikku-Gavroche kulkee vallankumouksen edellä kuin pyssypoika Eugène Delacroixin maalauksessa Vapaus johtaa kansaa (1830). Myös Marius lähtee tovereidensa, intohimoisten opiskelijoiden, mukaan. Barrikadit

nousevat. Vuoden 1832 kesäkuun 6:n kapina alkaa. Valjeanille selviää, minne Marius on lähtenyt, joten myös hän lähtee barrikadeille. Hän pelastaa poikaparan, joka on pahoin loukkaantunut. ”Bring him home / He’s like the son I might have known / If God had granted me a son”, hän rukoilee musikaalin upeassa falssettisoolossaan. Vanha miestä voisi verrata Raamatun Moosekseen, joka piti käsiään ylhäällä rukouksessa amelekialaisia vastaan käydyssä taistelussa. Hän taisteli, muttei aseellisesti. Rukoukseen vastataan: kaikki muut barrikadille kulkeneet kuolevat, vain Marius ja Valjean taistelevat tiensä ulos.

Valjean lupaa Coseten Mariukselle, ja hän kertoo Mariukselle henkilö-

”Come with me
Where chains will never bind you
all your grief
At last, at last, behind you
Lord in Heaven
Look down on him in mercy
And remember
The truth that once was spoken
To love another person
Is to see the face of God.”

lisyttä. Marius luulee, että Valjean on barrikadeilla murhannut Javertin, ja lisäksi hän saa kuulla tämän olevan varas. Hän ei tiedä, että juuri Valjean pelasti hänen henkensä. Hänelle myös selviää, ettei Cosette ole Valjeanin lapsi. Marius epäilee myös Coseten myötäjaisrahoja varastetuiksi Madeleine-herralta. Kaikki nämä epäluulot yhdistettynä Valjeanin puutteelliseen, itesyytöksiseen tarinaan saa Mariuksen ajamaan Valjeanin pois perheestään. Myös Valjean uskoo sen olevan hyväksi. Hän ei halua saastuttaa nuorta perhettä menneisyydellään, olemuksellaan. Nyt kun Coseten asiat ovat hyvin, hänellä itsellään ei ole enää merkitystä. Äärimmäistä nöyryyttä vai itsensä törkeää aliarvostamista? Valjean itsekin unohtaa kaikki hyvät tekonsa pormestarina, Coseten isänä, Mariuksen pelastajana – ihmisenä.

Onnellisesta lopusta ansiot koituvat tällä kertaa katuroille: Thenardierin perheelle. Rahanahneudessaan herra Thenardier yrittää rahastaa Mariusta tiedoilla, jotka tekevät Valjeanista varkaan ja murhamiehen. Marius toteaa, että tietää jo nämä seikat ja kertoo ne herra Thenardierille. Thenardier kuitenkin todistaa tiedot vääriksi. Valjean ei ole voinut ryöstää Madeleinea, koska on itse juuri tämä mies, eikä hän ole myöskään voinut murhata Javertia barrikadeilla, koska hänet on löydetty hukku-neena Seinestä. Samalla hän tulee paljastaneeksi Valjeanin pelastaneen Mariuksen – Thenardier kun luuli Valjeanin raahaavan kuollutta miestä viemäreissä.

Marius nappaa vaunun ja vaimonsa, ja he ryntäävät tapaamaan Valjeania. Mariuksen ja Coseten rakkauden ympäröimänä hän kuitenkin kuolee. Musikaalissa hän liittyy Fantinen ja Eponinen sielujen seuraan, taivaaseen. ”Come with me / Where chains will never bind you / all your grief / At last, at last, behind you / Lord in Heaven / Look down on him in mercy”, Fantine pyytää. Laulu saa Queens’in teatterin katsomon kyyneliin. Loppu on täynnä toivoa. Tarinan Kurjat ovat kuolleet, vain Cosette ja Marius jäävät jatkamaan elämää Pariisin katujen alle. Heidän tehtäväkseen jää parantaa maailma omalla läsnäolollaan, omilla teoillaan. ”And remember / The truth that once was spoken / To love another person / Is to see the face of God.”

Helsingin Sanomien toimittaja Tomi Ervamaa

Miniuniversumin kirjeenvaihtaja

Lukiolaiset haastattelivat Lontoossa Tomi Ervamaata, Helsingin Sanomien Lontoon-kirjeenvaihtajaa. Toimittajan vahvuuksiksi Ervamaa listasi uteliaisuuden, sitkeyden, stressinsietokyvyn ja idealismin: ”Toimittaja haluaa laittaa maailman pakettiin. Skeptinen voi olla, kyyninen ei. Sarkasmi ja musta huumori ovat eduksi. Nykyisin kilpailu on sen verran kovaa, että toimittajaksi haluavan pitää useimmiten opiskella tiedotusoppia ja sitä varten kai kannattaisi olla kohtalaiset yo-paperit.”

HANNA HYÖDYNMÄÄ

LONTOO. Tomi Ervamaa työskentelee Helsingin Sanomien kirjeenvaihtajana. Tällä hetkellä hänen osoitteensa on Lontoossa. Pesti kestää viisi vuotta; sen jälkeen maailma on taas avoin.

Jo nuorena Ervamaalle oli selvää, mikä hänestä tulee isona: toimittaja. Halu kirjoittaa syrjäytti muut haaveet jo aikaisessa vaiheessa.

Ervamaa on koulutukseltaan filosofian maisteri ja on opiskellut Helsingin yliopistossa filosofian lisäksi kirjallisuustieteitä ja englantia. Toimittajan töitä hän on tehnyt yli 23 vuotta, välillä opiskellen.

Helsingin Sanomiin Ervamaa tuli ensimmäisen kerran vuonna 1990 ja on toiminut ulkomaan kirjeenvaihtajana, kulttuuritoimituksessa ja sunnuntaitoimituksessa. Aiemmin hän oli työskennellyt muun muassa Etelä-Suomen Sanomissa, Ilta-lehdessä ja Ilta-Sanomissa.

Vuosina 1997–2001 Ervamaa toimi Helsingin Sanomien kirjeenvaihtajana Washingtonissa, Yhdysvalloissa. Hän sanoo, että nykyinen kotikaupunki Lontoo on muun muassa kulttuurista nauttavalle toimittajalle kuin paratiisi.

”Lontoo on metropoli sanan varsinaisessa merkityksessä. Se on ehtymätön; se on pieni miniuniversumi, Euroopan tärkein kaupunki. Tämä on etnisesti rikas yhteiskunta. Täällä kärjistyvät ne ongelmat, johon koko Eurooppa törmää: militantti islam, vastavaltakulttuuri jne.”

Asiantuntevia juttuja persoonallisella tavalla

Ervamaan Helsingin Sanomiin kesällä 2006 kirjoittamat uutisjutut, reportaasit ja kolumnit Libanonin sodasta olivat Vuoden juttu -ehdokkaana kustannusyhtiö Bonnierin kilpailussa. Asiantuntevat jutut kertoivat persoonallisella tavalla niin Libanonin sodan taustoista kuin

ruohonjuuritason tragedioistakin.

Äidinkielen kurssilla lukiolaiset analysoivat Ervamaan juttuja ja totesivat, että ajattelu on kirkasta, argumentaatio vakuuttavaa ja havainnollista, asian käsittely on kiinnostavaa ja syvällistä... Jutut ovat kertakaikkisen hyviä, malliesimerkkejä laadaturaineista.

Esimerkiksi Helsingin Sanomien kolumnissaan ’Saarivaltakunnan Sodomia on kauhistuttanut kautta aikojen’ Ervamaa yhdistää Lontoon karun yöelämän, kirjallisuuden, kuvataiteen ja historian. Toimittaja vertaa nykyajan Lontoota **Dostojevskin** teoksiin ja **William Hogarthin** taiteeseen:

”Puuttuu historiantajua. Lontoo on ollut vuositasoista metropoli. Suurkaupungissa kauppiat lihottavat kansakunnan taloutta ja varsinkin omaansa, taiteilijat taiteilevat, kirjailijat kirjoittavat, juopot juovat, huorat huoraavat ja rosvoit ryöstävät.

Ylevät pyrkimykset yhdistyvät saastaan.

Perspektiiviä saadakseen ei tar-

vitse edes lukea Dostojevskia. Voi mennä Tate Britain -museoon ja katsoa William Hogarthin töiden näyttelyä. Hogarth (1697–1764) kuvasi ja karrikoiti piirroksissaan, kaiveruksissaan ja maalauksissaan 1700-luvun Lontoota.”

Toimittajan työ

”Kirjoittamaan oppii vain kirjoittamalla ja lukemalla todella paljon. Minkäänlaisia yleispäteviä ohjeita siihen ei ole. Koskaan ei kuitenkaan saa tyytyä ensimmäiseen versioon”, Ervamaa selittää.

Parhainta kirjoittamaansa juttua hän ei osaa eikä tahdo nimetä – eikä myöskään tahdo ajatella vanhoja juttujaan.

Toimittajan työ vaatii tietynlaista sitkeyttä ja hyvää stressinsietokykyä. Ei pidä loukkaantua liian helposti, vaan tulee olla tietynlaista paksunahkaisuutta, kun saa palautetta.

Ei pidä olla kyyninen, mutta mustalla huumorilla ja sarkasmiilla selvi-

ää pitkälle. Toimittajan tulee tietysti olla utelias, ja etenkin ulkomailla työskennellessä hyvä kielitaito on tärkeä.

Todellisuuteen on oltava tietynlainen asenne. Ei saa elää kuvitellussa maailmassa; sen menoa tulee pyrkiä ymmärtämään. Asioiden tarkastelu monesta näkökulmasta auttaa kirjoittamista ja on tärkeä osa sitä.

Toimittajan työ ei ole pelkkää toimistossa istumista. Mielenkiintoisimmat jutut syntyvät, kun uskalttaa astua ulos kotitoimistosta ja lähteä erilaisiin paikkoihin. Ulkomailla on joka tapauksessa tärkeää ottaa maan kulttuuri haltuun ja tietää, millaisessa paikassa on. Yksityiskohtat ja tilanteet ovat tärkeitä. Lontoossa Ervamaa haluaa kirjoittaa erilaisia juttuja kuin Suomessa.

Juttujen taustoihin toimittaja etsii tietoja muun muassa televisiossa. Perusuutisen tekee nopeammin kuin kirjoituksen, johon voi lisätä paljon omia näkökulmia. Juttuideat

sen sijaan tulevat usein lehden esimieheltä.

Ervamaa sanoo, että kirjeenvaihtajana oleminen on miellyttävä tapa tehdä töitä, koska saa olla itsenäinen.

Lontoon kirjeenvaihtajan tavallinen työpäivä alkaa aikaisella herätyksellä. Sen jälkeen tiedotusvälineiden seuraamista ja soitto Helsinkiin juttutoiveista. Joskus on sovittuja tapauksia ja tilaisuuksia kaupungilla.

Kulttuuria Lontoossa

Lontoo on kulttuuriltaan yksi maailman monimuotoisimmista kaupungeista. Lähinnä Ervamaan sydäntä on kirjallisuus – kirjoja hän ostaa itse, mutta myös työnantaja kustantaa osan niistä. Vapaa-ajallaan hän käy mielellään myös elokuvissa, teatteriesityksissä ja näyttelyissä.

Shakespeare wie vor 400 Jahren

Pyhäjoen lukion itävaltalainen vaihto-oppilas Doris Schörgendorfer vaikutti Lontoon Globe-teatterista.

DORIS SCHÖRGENDORFER

LONDON. Am Ufer der Themse bietet sich ein ungewohntes Bild: Inmitten moderner Londoner Gebäude steht ein strahlend weißes, von Holzbalken getragenes und mit einem Strohdach bedecktes Haus. Ein Relikt längst vergangener Zeiten? Jein.

Denn auch wenn dieses Gebäude problemlos in das Stadtbild, das vor 400 Jahren hier herrschte, passen würde, handelt es sich hier tatsächlich um ein erst in den frühen 1990ern errichtetes Haus – nämlich um einen Nachbau des berühmten Globe-Theaters, das zur Zeit Shakespeares unter Londons Bevölkerung für Unterhaltung gesorgt hat.

Wiederaufbau mit Hindernissen

Im Jahr 1599 gründete eine Gruppe Schauspieler, der auch **William Shakespeare** angehörte, ein neues Theater in London. Shakespeare war der Hausdichter der Institution und viele seiner Stücke fanden ihre Premiere im Globe-Theater.

Obwohl das Theater bei der breiten Masse Wohlgefallen hervorrief und sogar Unterstützung durch Königin **Elisabeth I** fand, hatte es auch Gegner, die es als Stätte der Gottlosigkeit verurteilten. Letztendlich wurde 1642 die Schließung aller Vergnügungstätten Londons erreicht, was auch das Aus für das Globe-Theater bedeutete. 1644 wurde das leer stehende Gebäude abgerissen und sein Standort geriet in Vergessenheit.

Die Wiederauferstehung des Globe-Theaters ist dem amerikanischen Schauspieler Sam Wanamaker zu verdanken. Er widmete seine Aufmerksamkeit insbesondere Shakespeares Werken und betrieb intensive Forschungen über das Globe-Theater. Sein Ziel war es, das Theatergebäude möglichst originalgetreu wieder aufzubauen um seinen Besuchern ein Theatererlebnis der besonderen Art

Shakespeare's Globe on tarkka ennallistus Elisabetin ajan teatterista, jossa monet William Shakespearen näytelmät kantaesitettiin. Banksiden alkuperäinen Globe oli Englannin ensimmäisiä varsinaisia teattereita. Sen rakensi vuonna 1599 seurue, johon myös William Shakespeare kuului. Sitä ennen teatteriseurueet kiersivät maata ja esiintyivät yleensä majatalojen sisäpihoilla. Aitouden hengessä näytökset järjestetään iltapäivisin kuten Shakespearen aikaan – ilman keinovaloja ja vain kauniilla ilmalla. Kuten alkuperäisessä Globessa, uudessakin teatterissa on seisomapaikkoja näyttämön edessä. Sieltä seisovat katsojat (joista Shakespearen aikaan käytettiin nimeä groundlings) voivat vielä nykyisinkin huutaa kannustuksia näyttelijöille aitoon Elisabetin ajan tyyliin. Pyhäjokisista Tinja Halunen kuuntelemassa Globe-teatterin näyttelijän esitystä.

zu ermöglichen.

Viele Hindernisse galt es zu überwinden, bevor mit den Bauarbeiten

begonnen wurde. So konnte der neue Globe nicht an seinem Originalstandort errichtet werden, da sich dort

ein anderes, unter Denkmalschutz stehendes Gebäude befindet.

Das größte Problem stellte aber der Globe selbst dar: Da vom alten Globe keine Originalpläne mehr aufzufinden sind, ist der Nachbau lediglich ein – möglicherweise sogar sehr entfernter – Annäherungsversuch an das Original.

„My wooden O“

Was das Globe-Theater von anderen Theatern unterscheidet, ist seine außergewöhnliche Architektur. Der Globe ist eine kreisförmiges Freilufttheater und wurde von Shakespeare selbst liebevoll „My wooden O“ genannt.

Das Theater bot Unterhaltung für Arm und Reich, jedoch galt eine strenge Sitzordnung, um „die Edlen“ vom „gemeinen Volk“ zu trennen.

Die billigsten Plätze waren auf dem Platz direkt vor der Bühne. Heute, wie auch vor 400 Jahren, gibt es hier nur Stehplätze. Sich während der Vorstellung niederzusetzen ist untersagt.

Um die Bühne herum sind Logen mit Sitzplätzen. Diese waren früher für wohlhabende Bürger reserviert, die hier den Luxus eines Dachs

– und Schattens, um die „noble Blässe“ nicht zu verlieren – genießen konnten. Bizarriert erscheint, dass sich die Plätze, die als die besten und begehrtesten galten (gentlemen's rooms), direkt über der Bühne befanden und man von dort aus hauptsächlich nur die Rückseite der Schauspieler zu sehen bekam.

Die strenge Sitzordnung und Kreisform des Theaters erklärt auch das Merkmal, das viele Stücke Shakespeares auszeichnet und schon so manche Schüler zur Verzweiflung gebracht hat: Die ständigen Wiederholungen gleicher Information hatten eine wichtige Funktion, weil die Schauspieler in alle Richtungen sprechen mussten und jede Zeile dem Bildungsniveau des jeweils angesprochenen Publikums angepasst wurde.

Wie die Dekoration des Globe-Theaters aussah, ist trotz jahrzehntelanger Forschungen heute noch immer weitgehend unbekannt. Dem Geschmack des elisabethianischen Zeitalters entsprechend, ist das Bühnenbild des neuen Globes schlicht gehalten und besteht nur aus Holz und Gips. Pompöser geht es dafür bei den Kostümen und der Musik zu, auf die in Shakespeares Tagen beson-

ders großer Wert gelegt wurde.

Mehr als nur ein Theater

Forschungen über Shakespeare und sein Theater werden kontinuierlich fortgesetzt und vor allem außerhalb der Theatersaison, die wetterbedingt nur von Mai bis Oktober dauert, finden Renovierungen und Umbauarbeiten am Theater statt.

Die Mitarbeiter des Globes haben es sich auch zur Aufgabe gemacht, Shakespeare der Bevölkerung auch außerhalb der Theatervorstellungen näher zu bringen.

Im Keller des Theaters befindet sich eine Ausstellung, in der nicht nur Kostüme und Requisiten diverser Shakespeare-Stücke präsentiert werden, sondern in der man auch erfährt, wie jemand bühnenreif erhängt und einen realistischen Schwertkampf dargestellt wird. Auch Führungen für Schulklassen und Privatbesucher werden angeboten.

In erster Linie sieht sich der Globe selbst jedoch nicht als Museum, sondern als Theater, das vor allem dieselbe Funktion wie vor 400 Jahren erfüllen soll: Die Leute mit Geschichten über Freud und Leid, Liebe und Hass, Tod und Leben zu unterhalten.

